Európai Parlament
2024-2029

Külügyi Bizottság

2025/2026(INI)

08.05.2025

JELENTÉSTERVEZET

a Bizottság Ukrajnáról szóló 2023. és 2024. évi jelentéseiről
(2025/2026(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Michael Gahler

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

INDOKOLÁS 7

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT 8

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Bizottság Ukrajnáról szóló 2023. és 2024. évi jelentéseiről
(2025/2026(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Ukrajnáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló 2024. évi bizottsági közleményt (COM(2024)0690) kísérő, „Az Ukrajnáról szóló 2024. évi jelentés” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2024)0699),

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0000/2025),

A. mivel a Parlament a lehető leghatározottabban elítéli az Ukrajna elleni orosz agressziót, és támogatja Ukrajnának a szuverenitáshoz, a függetlenséghez és a nemzetközileg elismert határain belüli területi integritáshoz való jogát;

B. mivel Ukrajna a folyamatban lévő orosz agressziós háború ellenére figyelemreméltó rezilienciát és az európai út iránti elkötelezettséget mutatott;

C. mivel az Ukrajna által kezdeményezett jogalkotási reformok tükrözik az országnak az uniós vívmányokhoz való igazodás iránti elkötelezettségét;

D. mivel továbbra is vannak kihívások olyan területeken, mint az igazságszolgáltatás függetlensége és a rendszerszintű korrupció, amelyeket nagyobb kormányzati elszámoltathatóság és nemzetközi felügyelet révén kell kezelni;

E. mivel Ukrajna előrelépést tett a regionális együttműködés és a társadalmi-gazdasági reformok terén annak érdekében, hogy szakpolitikáit összhangba hozza az uniós normákkal;

F. mivel Ukrajna demokratikus intézményei a hadiállapot idején alkalmazkodóképességről tettek tanúbizonyságot, bár továbbra is vannak aggályok azzal kapcsolatban, hogy hogyan valósult meg az átláthatóság és a hatalmi egyensúly ebben az időszakban;

G. mivel a közigazgatási reform terén történt előrelépés, de további kapacitásépítésre és az emberierőforrás-kezelés javítására van szükség;

H. mivel az igazságszolgáltatásban újraindultak a főbb funkciók, többek között a bírák átvilágítása és a korrupcióellenes intézkedések végrehajtása, ugyanakkor a feddhetetlenségre és az átláthatóságra vonatkozó normákat meg kell erősíteni;

I. mivel Ukrajna a megújuló energiára vonatkozó jogszabályok és az európai zöld megállapodás célkitűzéseihez való igazodás révén elkötelezettséget mutatott a zöld menetrend iránt;

J. mivel a civil társadalom továbbra is a reziliencia és a demokrácia egyik pillére Ukrajnában, ugyanakkor az aktivistákkal szembeni nyomásgyakorlás aggályokat vet fel, és kormányzati fellépést tesz szükségessé;

K. mivel a véleménynyilvánítás szabadságát és a média függetlenségét illetően kihívások mutatkoznak, különösen hadiállapot idején; mivel a pluralizmus helyreállítása és az újságírók védelme érdekében reformokra van szükség;

L. mivel Ukrajna uniós integrációs folyamatát a nyilvánosság és az intézményi konszenzus széles körben támogatja, ami tükrözi, hogy a jelenlegi nehézségek ellenére az uniós tagság iránt erős a társadalmi elkötelezettség;

M. mivel az uniós tagság továbbra is Ukrajna demokratikus fejlődésének létfontosságú mozgatórugója, és meghatározó tényező lesz az ország jövőbeli biztonságának, stabilitásának és függetlenségének biztosításában;

Az orosz agressziós háború és a szankciók jelenlegi helyzetéről

1. kijelenti, hogy Ukrajna népével való szolidaritása továbbra is töretlen, és továbbra is támogatja Ukrajna függetlenségét, szuverenitását és nemzetközileg elismert határain belüli területi integritását; nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az ENSZ Alapokmányának 51. cikkével összhangban Ukrajnának természetes joga van az önvédelemhez;

2. hangsúlyozza, hogy az EU-nak és tagállamainak jelentősen növelniük kell az Ukrajna önvédelemhez való jogának fenntartásához nyújtott támogatást; kitart amellett, hogy az EU-nak és tagállamainak a partnereikkel és szövetségeseikkel együtt hozzá kell járulniuk az Ukrajna számára nyújtott erős biztonsági garanciákhoz Oroszország további agressziótól való elrettentése érdekében;

Az uniós csatlakozás iránti elkötelezettség

3. határozottan üdvözli Ukrajnának az uniós tagsághoz előírt követelmények teljesítése iránti szilárd elkötelezettségét, beleértve az uniós vívmányoknak való megfelelést is;

4. tudomásul veszi a kritikus fontosságú ásványokról szóló USA-Ukrajna megállapodást; üdvözli, hogy a megállapodás olyan kifejezett megfogalmazást tartalmaz, amelynek célja Ukrajna uniós csatlakozási folyamata és a kapcsolódó kötelezettségek védelme, valamint az Ukrajnának a nemzetközi pénzügyi intézményekkel vagy egyéb hivatalos hitelezőkkel szembeni kötelezettségeivel való összeegyeztethetőség biztosítása; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon e biztosítékok szigorú végrehajtását;

Demokrácia, jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem

5. elismeri Ukrajna arra irányuló rendkívüli erőfeszítéseit, hogy háború idején megerősítse a demokratikus intézményeket; ugyanakkor arra ösztönzi Ukrajnát, hogy növelje a jogalkotási folyamatok átláthatóságát, és különítsen el több forrást az igazságügyi reformra;

6. felhívja Ukrajnát, hogy kezelje az igazságszolgáltatás fejlesztését akadályozó problémákat; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell az igazságszolgáltatás függetlenségét és a korrupció elleni küzdelmet;

7. üdvözli a korrupció megelőzésével foglalkozó nemzeti ügynökség új vezetője, valamint független ellenőrök kinevezését, akiknek feladata az ukrán Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal korrupció kivizsgálása terén mutatott hatékonyságának értékelése; üdvözli a módosított büntető törvénykönyv és a büntetőeljárási törvénykönyv hatálybalépését; elismerését fejezi ki a 2024–2025 közötti időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia és a kapcsolódó intézkedések végrehajtására irányuló cselekvési terv elfogadásáért;

8. ösztönzi Ukrajnát, hogy őrizze meg a korrupcióellenes intézmények, köztük a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség függetlenségét és hatékonyságát az átlátható kinevezési eljárások biztosítása és az ilyen szervek politikai befolyással szembeni védelme révén; elismerését fejezi ki Ukrajnának azért, hogy növelte a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség személyzetét;

9. tudomásul veszi az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja által a második megfelelési jelentéshez 2024. november 22-én elfogadott kiegészítés megállapításait, amelyek szerint Ukrajna az említett jelentésben szereplő 31 ajánlásból 18-at kielégítően végrehajtott vagy kielégítő módon kezelt; ösztönzi Ukrajnát, hogy maradéktalanul hajtsa végre a fennmaradó ajánlásokat;

Alapvető szabadságok és emberi jogok

10. elismerését fejezi ki Ukrajna az iránti elkötelezettségéért, hogy a folyamatban lévő orosz agressziós háború ellenére is fenntartja az alapvető jogokat; üdvözli a nemzeti kisebbségek jogainak védelméről szóló, 2027-ig tartó cselekvési terv közelmúltbeli elfogadását, amelynek célja az ukrán jogszabályok európai normákkal való harmonizálása;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

11. üdvözli Ukrajnának a regionális kezdeményezésekben való aktív részvételét, például a keleti partnerség civil társadalmi fórumán belüli vezető szerepét és a határokon átnyúló kereskedelmi projektek Lengyelországgal való koordinálását;

12. üdvözli és ösztönzi Ukrajna és az uniós tagállamok arra irányuló kísérleteit, hogy a valódi és őszinte megbékélés szellemében, valamint az emberi méltóság, a történelmi igazság és a jószomszédi kapcsolatok uniós értékeinek tiszteletben tartása mellett foglalkozzanak a történelmi kétoldalú és regionális kapcsolatok megoldatlan kérdéseivel, például a volhíniai mészárlással; úgy véli, hogy valamennyi érintett fél jó szándékával egy türelmes megbékélési folyamat begyógyítja majd a múlt sebeit; ezzel összefüggésben üdvözli a lengyel és az ukrán hatóságok közötti folyamatban lévő tárgyalásokat, amelyek ahhoz vezettek, hogy 2025 áprilisában újrakezdték a lengyel állampolgárok Ukrajna területén található sírjainak feltárását; reméli, hogy a folyamat folytatódik azzal az egyértelmű céllal, hogy az áldozatok számára méltó temetésről és megemlékezésről gondoskodjanak;

Társadalmi-gazdasági reformok

13. üdvözli a 2023–2024 közötti időszakra szóló kiemelt cselekvési terv Ukrajna általi végrehajtását és az ukrán Gazdasági Biztonsági Hivatal reformjához szükséges jogszabályok elfogadását;

14. emlékeztet a helyi közszolgáltatásról szóló törvény 2023-as elfogadására, és ösztönzi az ukrán kormányt, hogy fogadjon el rendszerszintű megközelítést a közigazgatás közelgő reformjaira vonatkozóan egy egyértelmű jövőkép és strukturált végrehajtási stratégia kialakítása révén;

15. ösztönzi Ukrajnát, hogy tegyen előrelépést a 4298. sz. törvénytervezet jóváhagyása terén azzal a céllal, hogy a helyi közigazgatási reformokat összhangba hozza az uniós normákkal, és ehhez az arányosság elvével és a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájával összhangban hozzon létre a felügyeletre vonatkozó olyan kiegyensúlyozott jogi keretet, amely nem sérti a helyi hatóságok hatásköreit, előjogait és önkormányzási funkcióit; emlékeztet azon kérésére, hogy vezessenek be jogi személyiséget a helyi és regionális hatóságok számára;

16. felhívja Ukrajnát, hogy az (EU) 2024/792 rendelet[1] értelmében továbbra is haladjon előre az Ukrajna-terv végrehajtásában;

Energia, környezetvédelem, fenntartható fejlődés és konnektivitás

17. üdvözli az energiaágazat reformja terén elért jelentős előrelépést és Ukrajnának az európai zöld megállapodás célkitűzéseihez való igazodását;

18. elismerését fejezi ki Ukrajnának a nemzeti energia- és klímatervének elfogadásáért;

19. javasolja, hogy a Bizottság mielőbb nyisson tárgyalási fejezeteket Ukrajnával annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban előmozdítsa az ország uniós tagfelvételi kérelmének ügyét, feltéve, hogy az folytatja az uniós vívmányok végrehajtását és befejezi az általa vállalt reformokat;

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról, HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

INDOKOLÁS

E fontos kezdeményezés előadójaként örömömre szolgál, hogy egy olyan jelentést mutathatok be, amely tükrözi az Európai Unió Ukrajna iránti állandó és szilárd stratégiai elkötelezettségét. Ez a jelentés az első az Ukrajna elleni teljes körű orosz invázió kezdete, Ukrajna tagjelölti státuszának megadása és a csatlakozási tárgyalások megkezdése óta.

Ukrajna az EU legfontosabb tevékenységi területe a külkapcsolatok színterén. Az Ukrajnában zajló háború már eddig is mélyreható befolyást gyakorolt az EU-ra, és ez továbbra is így van. A háború kimenetele egzisztenciális jelentőséggel bír az Unió számára. Ezért az EU és tagállamai folyamatos politikai, diplomáciai, pénzügyi és katonai segítséget nyújtanak Ukrajnának. Tekintettel arra, hogy a Trump-kormány hozzáállása 180 fokos fordulatot vett, az EU-ra most még nagyobb felelősség hárul.

A jelentéstervezetet a fent említett geopolitikai és biztonsági kontextus fényében készítettem. A szöveg kitér Ukrajna arra való felkészülésére, hogy teljesítse az uniós tagság követelményeit, beleértve az uniós vívmányoknak való megfelelést is. Elemzem továbbá az összetett belföldi reformokat, amelyeket egy folyamatban lévő háború környezetében hajtanak végre. Kiemelt hangsúlyt helyezek a demokrácia, a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem kérdésére. Szorgalmazom az energetikai, környezetvédelmi, fenntartható fejlődési és konnektivitási ágazatokban történt reformok eredményeiből való építkezést. Emellett hangsúlyozom a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok fontosságát is.

A módosítási szakaszban a jelentéstervezet további szempontokkal bővül és egészül ki, és abba bekerülnek a nemzetközi tárgyalások legújabb fejleményei – ha vannak ilyenek –, valamint a belső reformra irányuló erőfeszítések.

Végezetül ismételten hangsúlyozom azon erőteljes nézetemet, hogy az Európai Bizottságnak tárgyalási fejezeteket kellene nyitnia annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban előmozdítsa Ukrajna uniós tagfelvételi kérelmének ügyét. E folyamat sikeres lezárása vezető szerepet, elszántságot és jövőképet tükröz, és geostratégiai befektetést jelent egy egységes és erős Európába egy egyre változékonyabb nemzetközi környezetben.

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT

Az eljárási szabályzat I. melléklete 8. cikkének megfelelően az előadó kijelenti, hogy az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentéstervezet elkészítése során:

Szervezetet és/vagy személy
None

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

Amennyiben a felsorolásban természetes személyek saját nevükkel vagy feladatkörükkel vagy mindkettővel azonosítva szerepelnek, az előadó kijelenti, hogy az érintett természetes személyeknek megküldte az Európai Parlament 484. sz. Adatvédelmi nyilatkozatát (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), amely meghatározza a személyes adataik kezelésére alkalmazandó szabályokat és az említett adatkezeléshez kapcsolódó jogokat.